

Home>Court procedures>Civil cases>Which country's court is responsible?

Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie?

Greece

1 Do jakiego sądu należy się zwrócić: do sądu powszechnego orzekającego w sprawach cywilnych czy do sądu szczególnego (na przykład sądu orzekającego w sprawach z zakresu prawa pracy)?

Powszechne sądy cywilne są właściwe do rozpoznawania większości spraw cywilnych i gospodarczych w Grecji. W drodze wyjątku na mocy przepisów szczególnych w sądach cywilnych w dużych miastach utworzono izby wyspecjalizowane posiadające właściwość wyłączną do rozpoznania określonych spraw z gałęzi prawa, w której izby te się specjalizują. Wspomniane izby to izby w Atenach i Salonikach właściwe w sprawach dotyczących znaku towarowego Unii Europejskiej oraz izba w Pireusie właściwa w sprawach z zakresu prawa morskiego.

2 W przypadku gdy właściwość mają sądy powszechne orzekające w sprawach cywilnych (tj. sądy, które odpowiadają za rozpoznawanie takich spraw), w jaki sposób mogę się dowiedzieć, do którego z nich należy się zwrócić?

W większości spraw właściwość sądów ustala się według wartości przedmiotu sporu. Przy szacowaniu wartości przedmiotu sporu bierze się pod uwagę roszczenie główne i pomija się wszelkie roszczenia uboczne. Jeżeli powód dochodzi pozwem kilku roszczeń, zlicza się ich wartość.

2.1 Czy istnieje rozróżnienie w hierarchii sądów powszechnych orzekających w sprawach cywilnych (na przykład sądy rejonowe są sądami niższej instancji, a sądy okręgowe są sądami wyższej instancji), a jeżeli tak, który z nich jest właściwy w mojej sprawie?

Sprawy podlegające właściwości sądów cywilnych są rozpoznawane w pierwszej instancji przez rejonowe sądy w sprawach cywilnych, zwane również sądami ds. drobnych roszczeń (*Irinodikia*), sądy pierwszej instancji orzekające w składzie jednoosobowym (*Monomeli Protodikia*) oraz sądy pierwszej instancji orzekające w składzie wieloosobowym (*Polymeli Protodikia*).

Do właściwości rejonowych sądów w sprawach cywilnych należą przede wszystkim: a) wszystkie spory, których wartość można oznaczyć w kwocie pieniężnej, pod warunkiem że wartość przedmiotu sporu nie przekracza dwudziestu tysięcy euro (20 000 EUR), b) wszystkie spory o roszczenia główne i uboczne wynikające z umowy dzierżawy/najmu, pod warunkiem że w żadnym przypadku uzgodniona wysokość miesięcznego czynszu nie przekracza sześciuset euro (600 EUR).

Do właściwości rejonowych sądów w sprawach cywilnych należy również, niezależnie od wartości przedmiotu sporu, większość sporów dotyczących uprawy roli, sprzedaży zwierząt, wytyczania granic między sąsiednimi gruntami, spory wynikające z umów zawartych z hotelami i przewoźnikami, roszczenia stowarzyszeń i spółdzielni wobec ich członków i *vice versa*, roszczenia dochodzone przez prawników z tytułu usług świadczonych przed rejonowymi sądami w sprawach cywilnych i sądami rejonowymi w sprawach karnych (*Ptaismatodikia*), a także roszczenia z tytułu innych praw, odszkodowań lub kosztów związanych ze świadkami, tłumaczami, zarządcami przymusowymi lub kuratorami, którzy składali zeznania przed sądem lub zostali powołani przez sąd.

Do właściwości sądów pierwszej instancji orzekających w składzie jednoosobowym należą wszystkie spory, których wartość można oznaczyć w kwocie pieniężnej, pod warunkiem że wartość przedmiotu sporu jest wyższa niż dwadzieścia tysięcy euro (20 000 EUR), ale nie przekracza dwustu pięćdziesięciu tysięcy euro (250 000 EUR).

Do właściwości sądów pierwszej instancji orzekających w składzie jednoosobowym należą również następujące spory, nawet jeżeli wartość przedmiotu sporu przekracza dwieście pięćdziesiąt tysięcy euro (250 000 EUR): spory wynikające z umów dzierżawy lub najmu; spory dotyczące świadczenia pracy przez pracowników najemnych, usług świadczonych lub przedmiotów wytwarzanych przez profesjonalistów lub rzemieślników; spory wynikające z układów zbiorowych między zakładami ubezpieczeń społecznych a ubezpieczonymi; spory dotyczące honorariów adwokackich, odszkodowań i kosztów innych niż wskazane powyżej, w przypadku których sądami właściwymi są rejonowe sądy w sprawach cywilnych; spory dotyczące osób wykonujących zawody prawnicze, zawód lekarza lub pracownika paramedycznego lub zawód inżyniera, chemika lub maklera/pośrednika, a także osób powołanych przez organ sądowy, takich jak biegli, biegli arbitrzy, rzeczoznawcy, arbitrzy, wykonawcy testamentów, zarządcy, likwidatorzy; spory dotyczące wszelkiego rodzaju roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkód wyrządzonych przez pojazd, uwzględniając roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia pojazdu, oraz spory dotyczące naruszenia posiadania lub użytkowania ruchomości lub nieruchomości.

Do właściwości sądów pierwszej instancji orzekających w składzie jednoosobowym zawsze należą, niezależnie od wartości przedmiotu sporu, spory dotyczące: rozvodu; unieważnienia małżeństwa; ustalenia istnienia lub nieistnienia małżeństwa; stosunków między małżonkami w czasie trwania małżeństwa i wynikających z małżeństwa, uwzględniając zaprzeczenie ojcostwa, ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka lub władzy rodzicielskiej; uznania ojcostwa dziecka pozamałżeńskiego; stwierdzenia istnienia lub nieistnienia bądź nieważności dobrowolnego uznania dziecka pozamałżeńskiego lub tego, czy dziecko pozamałżeńskie posiada taki sam status jak dziecko urodzone w związku małżeńskim w świetle zbliżającego się ślubu jego rodziców, a także uwzględniając zaskarżenie dobrowolnego uznania dziecka; stwierdzenia istnienia lub braku stosunku przysposobienia lub rozwiązania tego stosunku bądź istnienia lub braku władzy rodzicielskiej. Ponadto sądy pierwszej instancji orzekające w składzie jednoosobowym są również właściwe do rozpoznawania sporów dotyczących świadczeń alimentacyjnych z tytułu pozostawania w związku małżeńskim, rozvodu lub pokrewieństwa; wykonywania władzy rodzicielskiej; sporów między rodzicami wspólnie wykonującymi władzę rodzicielską, a także kontaktów rodziców i innych wstępnych z dzieckiem; sporów związanych z prawem do korzystania ze wspólnego miejsca zamieszkania małżonków i podziału ruchomości między małżonkami, a także sporów dotyczących wspólnego miejsca zamieszkania małżonków i podziału ruchomości między małżonkami w przypadku ustania wspólnego pożycia; sporów dotyczących prawa własności do poszczególnych pięter budynku i sporów dotyczących unieważnienia decyzji podjętych przez walne zgromadzenia stowarzyszeń lub spółdzielni.

Sądy pierwszej instancji orzekające w składzie wieloosobowym są właściwe do rozpoznawania wszystkich sporów wykraczających poza zakres właściwości rejonowych sądów w sprawach cywilnych i sądów pierwszej instancji orzekających w składzie jednoosobowym.

2.2 Właściwość miejscowa (który sąd jest właściwy do rozpoznania mojej sprawy: sąd w mieście A czy w mieście B?).

2.2.1 Podstawowa zasada ustalania właściwości miejscowej

Właściwość miejscową ma sąd właściwy dla okręgu, w którym pozwany ma miejsce zamieszkania.

Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania ani w Grecji, ani za granicą, właściwy miejscowo jest sąd właściwy dla okręgu, w którym pozwany ma miejsce pobytu. Jeżeli miejsce pobytu pozwanego nie jest znane, właściwy miejscowo jest sąd właściwy dla okręgu, w którym pozwany miał ostatnie miejsce zamieszkania w Grecji, lub – w przypadku braku takiego miejsca zamieszkania – sąd właściwy dla okręgu, w którym pozwany miał ostatnie miejsce pobytu.

Sądem właściwym do rozpoznawania sporów z udziałem Skarbu Państwa jest sąd właściwy dla okręgu, w którym znajduje się siedziba organu, który z mocy prawa jest zobowiązany do reprezentowania Skarbu Państwa przed sądem.

Sądem właściwym do rozpoznawania sporów z udziałem osób prawnych posiadających zdolność procesową jest sąd właściwy dla okręgu, w którym znajduje się ich siedziba statutowa lub oddział, jeżeli spór dotyczy ich funkcjonowania.

2.2.2 Wyjątki od podstawowej zasady

2.2.2.1 W jakim przypadku mam możliwość wyboru pomiędzy sądem w miejscu zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady) a innym sądem?

Jeżeli uzasadniona jest właściwość kilku sądów, powód może wybrać dowolny z nich. Pierwszeństwo między sądami ustala się na podstawie daty wytoczenia powództwa.

Jeżeli dany sąd nie jest sądem właściwym rzeczowo ani miejscowo, orzeka o swoim braku właściwości z urzędu i wskazuje właściwy sąd, po czym przekazuje sprawę temu sądowi. W takiej sytuacji pozew uznaje się za skutecznie wniesiony.

Spory wynikające z umów

Spory dotyczące istnienia lub ważności czynności prawnej oraz wszystkich wynikających z niej praw można wnieść również do sądu, w okręgu którego czynność prawna została dokonana lub w okręgu którego ma nastąpić spełnienie świadczenia. Spory dotyczące odszkodowania z tytułu ujemnego interesu umownego oraz odszkodowania z tytułu błędów popełnionych w toku negocjacji można również wносить przed ten sam sąd.

Czyny niedozwolone

Spory wynikające z popełnienia czynu niedozwolonego można wnieść również do sądu, w którego okręgu nastąpiło lub ma nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę.

Powództwo cywilne

Powództwo cywilne o odszkodowanie i o naprawienie szkody wynikającej z popełnienia przestępstwa, a także o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub cierpienie psychiczne, można wytoczyć przed sąd karny rozpoznający daną sprawę.

Świadczenia alimentacyjne, rozwód i władza rodzicielska

Spory małżeńskie (spory dotyczące świadczeń alimentacyjnych z tytułu pozostawania w związku małżeńskim, rozwodu lub pokrewieństwa, spory dotyczące wykonywania władzy rodzicielskiej, spory między rodzicami wspólnie wykonującymi władzę rodzicielską, a także spory dotyczące kontaktów rodziców i innych wstępnych z dzieckiem, spory związane z prawem do korzystania ze wspólnego miejsca zamieszkania małżonków i podziału ruchomości między małżonkami, a także spory dotyczące wspólnego miejsca zamieszkania małżonków i podziału ruchomości między małżonkami w przypadku ustania wspólnego pożycia) można również wnieść do sądu właściwego dla okręgu, w którym znajdowało się ostatnie wspólne miejsce zamieszkania małżonków.

Spory dotyczące roszczeń alimentacyjnych można również wnieść do sądu właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby uprawnionej do alimentów.

2.2.2.2 W jakim przypadku muszę wybrać sąd inny niż ten właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady)?

Spory dotyczące praw rzeczowych do nieruchomości i spory wynikające z dzierżawy/najmu nieruchomości podlegają właściwości wyłącznej sądu właściwego dla okręgu, w którym znajduje się dana nieruchomość.

(Jeżeli dana nieruchomość znajduje się w okręgu, dla którego właściwy jest więcej niż jeden sąd, powód może wybrać dowolny z tych sądów.)

Spory dotyczące zarządu sprawowanego na mocy postanowienia sądu podlegają właściwości wyłącznej sądu, który wydał to postanowienie.

Spory dotyczące spadku podlegają właściwości wyłącznej sądu właściwego dla okręgu, w którym spadkodawca miał swoje miejsce zamieszkania, a w braku takiego miejsca – sądu właściwego dla okręgu, w którym spadkodawca miał miejsce pobytu w chwili śmierci.

Jeżeli z danym powództwem głównym powiązane jest powództwo uboczne, w tym w szczególności roszczenia wpadkowe lub roszczenia dotyczące gwarancji – sądem właściwym do rozpoznania takich i innych podobnych roszczeń jest sąd rozpoznający powództwo główne.

W przypadku powiązanych ze sobą powództw głównych właściwość wyłączną ma sąd, do którego wniesiono pierwszą sprawę.

Właściwość sądu pierwszej instancji orzekającego w składzie wieloosobowym, który rozpoznaje powództwo główne, obejmuje również wszelkie powództwa uboczne, do rozpoznania których sądem właściwym jest sąd pierwszej instancji orzekający w składzie jednoosobowym i rejonowy sąd w sprawach cywilnych, natomiast właściwość sądu pierwszej instancji orzekającego w składzie jednoosobowym, który rozpoznaje powództwo główne, obejmuje również wszelkie powództwa uboczne, do rozpoznania których sądem właściwym jest rejonowy sąd w sprawach cywilnych.

2.2.2.3 Czy strony mogą samodzielnie określić jako właściwy sąd, który w innym wypadku nie byłby właściwy?

Strony postępowania mogą wskazać sąd powszechny orzekający w pierwszej instancji, który nie posiada właściwości miejscowej do rozpoznania sprawy, jako właściwy do rozpoznania ich sporu na mocy wyrażonego *expressis verbis* lub dorozumianego porozumienia, z wyjątkiem sporów, które nie są sporami o charakterze majątkowym. W przypadku sporów podlegających właściwości wyłącznej konkretnego sądu konieczne jest porozumienie *expressis verbis*.

Porozumienie uznaje się za dorozumiane, jeśli pozwany uczestniczy w rozprawie i nie podnosi zarzutu braku właściwości w przewidzianym terminie.

Porozumienie między stronami, na mocy którego sąd powszechny staje się właściwy do rozpoznania przyszłych sporów między nimi, jest ważne wyłącznie w przypadku, gdy jest sporządzone na piśmie i odnosi się do konkretnego stosunku prawnego, z którego będą wynikały przyszłe spory.

3 W przypadku gdy właściwość mają sądy szczególne, w jaki sposób mogę dowiedzieć się, do którego z nich należy się zwrócić?

Jeżeli chodzi o wyspecjalizowane izby właściwe do rozpoznania spraw dotyczących znaku towarowego Unii Europejskiej i sporów z zakresu prawa morskiego, właściwość rzeczową tych izb ustala się zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do powszechnych sądów cywilnych. Jeżeli chodzi o właściwość miejscową: a) właściwość miejscowa izby właściwej do rozpoznawania sporów dotyczących znaku towarowego Unii Europejskiej w Atenach obejmuje okręgi podlegające właściwości Sądów Apelacyjnych w Atenach, na Wyspach Egejskich, na archipelagu Dodekanez, na Korfu, na Krecie, w Lamii, Nauplionie, Patras i Pireusie, b) właściwość miejscowa izby właściwej do rozpoznawania sporów dotyczących znaku towarowego Unii Europejskiej w Salonikach obejmuje okręgi podlegające właściwości Sądów Apelacyjnych w Salonikach, Macedonii Zachodniej, Tracji, Janinie i Larisie, natomiast c) właściwość miejscowa izby właściwej do rozpoznania sporów na gruncie prawa morskiego obejmuje całe terytorium prefektury Attyka.

Ostatnia aktualizacja: 05/06/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.